

Z činnosti zastupitelstva

Výpis usnesení ZO ze zasedání ze dne 15. 12. 2021

ZO schválilo:

- **přijetí finančního daru ve výši 240 000 Kč** od spol. Prefa Brno, a.s., dle podmínek navržené smlouvy a pověřilo starostu obce uzavřením a podpisem této smlouvy;
- smlouvu o smlouvě budoucí o **zřízení věcného břemene s EG.D, a.s., na umístění distribuční soustavy kabelového vedení NN „Nemojany, připojení NN zahrada Luzar“**, přes obecní pozemek parc. č. 761/6 v k. ú. Nemojany. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatu 2 000 Kč bez DPH. Veškeré spojené náklady hradí oprávněný. ZO pověřilo starostu podpisem smlouvy;
- **dodatek č. 2 Smlouvy o zajištění financování systému IDS JMK**, uzavíraný s Jihomoravským krajem;
- **obecně závaznou vyhlášku č. 2 /2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství**;
- **změnu hranice katastrálního území i hranice obce** dle návrhu Katastrálního úřadu pro JMK tak, jak bylo předloženo v písemné a grafické podobě;
- **rozpočtové provizorium na rok 2022**. V období rozpočtového provizoria bude obec hradit jen běžné pravidelně se opakující výdaje a výdaje na činnosti spojené se státní správou. Kromě toho bude

dále hospodařit tak, aby zajistila:

- Plynulý chod obce a jí zřízených organizací (základní školy a mateřské školy - záloha 185 000 Kč + 80 000 Kč za energie a vybavení, obecní knihovny – 15 000 Kč);
- Nejnutnější výdaje zabezpečující provoz obce;
- Plnění závazků vyplývajících z již uzavřených smluv. Finanční plnění bude provedeno tak, aby obci nevznikly nezaplacené faktury;
- Pokrytí investičních výdajů na akce započaté v roce 2021. Financování rozjetých investičních akcí, jejichž zastavení by znamenalo pro obec další zvýšené náklady;
- Výdaje na řešení výjimečných havarijních a krizových situací;
- Úhradu kapitálových výdajů, pokud potřeba výdajů pokračuje i v roce 2022;
- Případné výdaje přesahující nejnutnější výdaje musí odsouhlasit zastupitelstvo obce.

Výdaje budou měsíčně čerpány maximálně do 3/12 rozpočtu předchozího roku. Obec bude dbát na hospodárnost a efektivní vynakládání rozpočtových prostředků. Po schválení rozpočtu se příjmy a výdaje rozpočtového provizoria stávají příjmy a výdaji rozpočtu. Rozpočtové hospodaření obce se

v této době bude pro zajištění plynulosti řídit schváleným rozpočtem na rok 2021;

- **střednědobý výhled rozpočtu na roky 2022 až 2024**;
- realizace **projektové dokumentace na přechod pro chodce** u OÚ;
- smlouvu o smlouvě budoucí o **zřízení věcného břemene s EG.D, a.s., na umístění distribuční soustavy kabelového vedení NN; kabelový pilíř „Nemojany, přípojka NN k RD Pernica“**, přes obecní pozemek parc. č. 193/3 v k. ú. Nemojany. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatu 1 100 Kč bez DPH. Veškeré spojené náklady hradí oprávněný. ZO pověřilo starostu podpisem smlouvy;
- **odstoupení od přiznané dotace na akci Vybudování a úpravy dětských hřišť a zahrad v přírodním stylu pro předškolní děti** vyplývající z rozhodnutí č. 1190700409 o poskytnutí finančních prostředků a pověřilo starostu obce zasláním informace na SFŽP a podniknutí dalších kroků potřebných k ukončení dotačního projektu;
- **rozpočtové opatření za měsíc prosinec**;
- **revokaci usnesení č. 3/26/2021** schválené na 26. zasedání ZO Nemojany dne 10. 11. 2021 (stanovení ceny stočného dle kalkulace pro rok 2022 ve výši 45,45 Kč bez

DPH /50 Kč vč. 10 % DPH/ za 1 m³ odvedených odpadních vod) a **nahradilo jej novým** usnesením – stanovení ceny stočného z důvodu vzrůstající inflace dle doporučené kalkulace **pro rok 2022 ve výši 45,91 Kč bez DPH** (50,50 Kč vč. 10 % DPH) za 1 m³ odvedených odpadních vod;

- **revokaci usnesení č. 13/26/2021** schváleného na 26. zasedání ZO Nemojany dne 10. 11. 2021 (**přijetí finančního daru ve výši 800 000 Kč od J. Anovčína**) a **pověřilo starostu obce zajištěním nové smlouvy** tak, aby nebyla v rozporu se zákony ČR.

ZO vzalo na vědomí:

- **informaci o rozpočtovém opatření** za měsíc listopad;
- **návrh Závěrečného účtu a Rozpočtového výhledu** svazku obcí Dražanská vrchovina;
- **navýšení provozního rozpočtu ZŠ a MŠ Nemojany.**

OÚ informuje

POMOC UPRCHLÍKŮM Z UKRAJINY

Spousta z vás pravděpodobně poskytl finanční, materiální, popř. jinou formu solidární pomoci obětem ruské okupace. Na webových stránkách obce jsme nasdíleli odkaz na webové stránky Jihomoravského kraje: <https://www.jmk.cz/content/25071>, kde je uveřejněn přehled sbírek na pomoc Ukrajině. Stejně tak jsme poskytli informaci pro nově příchozí občany z Ukrajiny, kde je uveden postup, jakým způsobem požádat o pomoc.

Nejpřehlednější informace jsou poskytnuty na stránkách Ministerstva vnitra v českém jazyce i ukrajinštině: <https://www.mvcr.cz/clanek/informace-pro-obcany-ukrajiny.aspx>. Dále se dotazujete, zda se na území naší obce nachází azylanti z Ukrajiny a jak jim případně pomoci. V případě, že budete chtít tyto osoby podpořit, informujte nás telefonicky, nebo e-mailem kancelar@nemojany.cz, starosta@nemojany.cz, tel.: 517 353 241. Předáme

vám telefonický kontakt a domluvíte se na konkrétní formě pomoci. Děkuje za vámi projevovaný solidární zájem pomoci lidem v nouzi.

D. Hlavsa

DNY VDĚČNOSTI ZDRAVOTNÍKŮM

Ve dnech 13.–19. 12. 2021 proběhla celorepubliková akce zaměřená na podporu zdravotníků. Jednalo se o poděkování za jejich píli, vyjádření uznání za jejich nasazení. Cílem bylo jejich povzbuzení, vyjádřit navenek, že bychom bez nich byli bezmocní, uvědomit si, že se navzájem potřebujeme. Naše obec za spolupráce MŠ Nemojany podpořila

činnost pracovníků z covidového a očkovacího oddělení z vyškovské nemocnice předáním drobného občerstvení a netradičního vánočního stromu, který zhotovily šikovné ručičky dětí pod vedením pana učitele z Mateřské školky Nemojany.

D. Hlavsa

INSTALACE INFORMATIVNÍCH MĚŘIČŮ RYCHLOSTI

Zajisté jste zaznamenali, že mnozí řidiči projíždějících vozidel nerespektují předepsanou rychlost. V zájmu zvýšení bezpečnosti v silničním provozu jsme nechali na dvou místech v obci zprovoznit dva radarové

informativní měřiče rychlosti. Věříme, že přispějí ke zlepšení dopravní situace a snížení rychlosti u nebezpečných řidičů.

D. Hlavsa

OSLAVA SILVESTRA SPORTEM

V silvestrovský den se rozhodlo několik nadšenců udělat něco pro své zdraví a do nového roku si vzít nějaké to sportovní předsevzetí. Počasí nám bylo nakloněno, nic nebránilo dobrému záměru. Rozehřátí organismu probíhalo střídavě odstraňováním ledové krusty z hřiště nebo posílením se povzbuzujícím pitivem. Akce se vydařila, zasportovali jsme podpoření hecováním z řad obecního zastupitelstva, pobavili se a dali si za cíl zaktivizovat místní skupiny (dospělé i dětské) k podobným akcím. Budeme velice rádi za spolupráci kohokoliv, kdo by se podporou podobných akcí v letošním roce a samozřejmě, že i do budoucna zabýval.

D. Hlavsa

PODĚKOVÁNÍ ZA SPOLUPRÁCI KE SBÍRCE PRO DIAKONII BROUMOV

Již poněkolikrát naše obec uspořádala pro Diakonii Broumov sociální družstvo ve dnech 21. 2. a 23. 2. 2022 dobročinnou sbírku, do které se zapojila řada našich obyvatel, kterým tímto velice děkujeme za spolupráci. Vybrané věci

budou přerozděleny a distribuovány na Ukrajinu. Dobrý skutek každého z vás, obdarováním v jakékoliv podobě, je pro potřebné nenahraditelnou pomocí.

D. Hlavsa

POKRAČOVÁNÍ VANDALISMU U NÁDRAŽÍ

V blízkosti vlakového nádraží došlo opětovně k projevům vandalismu. Neznámý vandal dne 30. 1. 2022 v neděli (v podvečerních hodinách) využil nepříznivých povětrnostních podmínek a výpadku veřejného osvětlení. Mechanicky poškodil karoserii dvou vozidel zaparkovaných poblíž domu č. p. 164. Věc byla oznámena na PČR.

Protiprávní jednání pokračovalo, kdy majitelé několika rodinných domů nacházeli před svými vjezdy poházené rýsovačky v kombinaci s lepenkovými hřebíky. Četnost se zvyšovala, nejprve obden, následně každý den a 21. 2. 2022 byly zaznamenány dva případy. Většina případů se odehrála po setmění. Obyvatelé ulice pravidelně kontro-

lovali cestu až do večera dne 21. 2., kdy po 20:00 hod. zaznamenali podezřelé chování a okamžitou kontrolou ověřili, že opět došlo k pohození rýsovaček a lepenkových hřebíků. Došlo k pronásledování osoby a přivolání Policie ČR na místo. Případy jsou nyní prověřovány policií.

D. Hlavsa

ODSTRANĚNÍ TORZA STROMU U BAŘINY

Začátkem měsíce února došlo za použití těžké techniky k odstranění torza pařezu s kořeny u pramene Bařina. Torzo pařezu v bezprostřední blízkosti Bařiny zůstalo netknuté z důvodné obavy, že by mohlo dojít k poškození řečiště pramene. Velké poděkování patří vlastníkům RD č. p. 37, kteří umožnili vjezd těžké technice na jejich pozemek, bez které by bylo odstranění torza kmene a kořenů takřka nemožné.

D. Hlavsa

PODANÉ ŽÁDOSTI O DOTACI U JIHMORAVSKÉHO KRAJE

OPRAVA STAVBY BOŽÍ MUKA

Zchátralý stav kulturní památky, která je v majetku obce pod rejstříkovým číslem ÚSKP č. 46080/7-3728, na parc. č. 997/1 k. ú. Nemojany, volá po okamžité opravě. O spolupráci při opravě a poskytnutí dotace požádala obec Městský úřad Vyškov, odbor školství, kultury a sportu, který vydal závazné stanovisko s přesným vymezením oprav. Byla přislíbena dotace z Ministerstva průmyslu, bohužel v letošním roce ministerstvo dotace na opravu památek obcím s rozšířenou působností neposkytlo. Proto jsme využili další možnosti a podali žádost

o dotaci z programu Podpora rozvoje v oblasti kultury a památkové péče v roce 2022 – Dotační titul – Podpora projektů v oblasti památkové péče – restaurování nemovitých a movitých kulturních památek. Maximální podíl dotace na uзнatelných výdajích projektu činí 50 % z celkových uзнatelných výdajů, max. výše podpory je 200 tisíc.

PŘECHOD PRO CHODCE

Dalším projektem, který bychom letos rádi zrealizovali, je vybudování přechodu pro chodce u OÚ Nemojany. Vzhledem k tomu, že se jedná

o finančně náročnější projekt, podali jsme i v daném případě žádost o dotaci z programu Podpora rozvoje venkova Jihomoravského kraje pro rok 2022 – Dotační titul 4 – Opravy místních komunikací a zvýšení bezpečnosti obyvatel. Maximální podíl dotace je 50 % z celkových uзнatelných výdajů vynaložených v kalendářním roce 2022, max. výše podpory je 250 tisíc. Přípravě obou projektů jsme věnovali maximální úsilí. Věříme, že se na nás štěstí usměje a alespoň jeden z projektů bude ze strany JMK finančně podpořen.

D. Hlavsa

HODINA ZEMĚ

Každým rokem se naše obec zapojuje do akce Hodina Země. Celo-světovou událost na ochranu klimatu si připomeneme v sobotu 26. března 2022, kdy v době od 20.30 do 21.30 hodin v obci symbolicky vypneme veřejné osvětlení. Obce a města tradičně při hodině Země dávají symbolickým zhasnutím najevo, že jim ochrana klimatu není lhostejná. V minulém roce se k hodině Země připojilo 145 obcí, včetně 17 statutárních měst a 110 or-

ganizací. Budeme rádi, pokud se s námi k akci připojíte a podpoříte ji podobným způsobem. Bližší informa-

ce o akci naleznete na stránkách www.hodinazeme.cz.

D. Hlavsa

BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ NABÍZÍ POMOC

Již 25 let pomáhá brněnská pobočka Bílého kruhu bezpečí obětem trestných činů, pozůstalým i svědkům trestných činů. A od loňského roku dokonce není vázaná na prostory brněnské poradny. Díky tomu, že pro svou činnost získala vozidlo, mohou poradci z Brna vyjet za klienty i mimo své domovské město. Drtivá většina obětí kriminality, která se obrací pro pomoc na brněnskou poradnu Bílého kruhu bezpečí, žije v Brně či okolí. Je však samozřejmé, že oběťmi se stávají i lidé mimo tuto oblast. A pokud nebydlí v dojezdové vzdálenosti od Brna nebo je pro ně zkrátka nemožné na pobočku přijít, zůstávají až do nynějška odkázáni pouze na naši bezplatnou non-stop linku pro oběti na čísle 116 006. Změnu v této situaci přináší právě mobilní poradna. Díky ní se nyní právní a psychologická pomoc může dostat do kteréhokoli kouta Jihomoravského kraje. Obrátit se na Bílý kruh bezpečí mohou například oběti ublížení na zdraví, týrání, vydírání, znásilnění, porušování domovní svobody, loupeže, podvodu, krádeže a mnohých dalších trestných činů. Poradci jim nabídnou především konzultaci, při které vyslechnou konkrétní příběh a poskytnou právní informace a psychickou podporu. Poradci pracují bezplatně a konzultace jsou diskrétní. Setkat se s právníkem a psychologem může klient prakticky na jakémkoli místě, a to i v mobilní poradně samotné. Je vybavena tak, aby konzultaci bylo možné vést přímo uvnitř. Klient tedy nemusí uvádět svou adresu pro to, aby

si poradce k sobě zavolal. Přístup ke službám Bílého kruhu bezpečí je velice jednoduchý. Stačí jedno zavolání na kontaktní telefonní číslo 732 842 664. Pracovnice bílého kruhu pak s volajícím domluví vše potřebné a dohodne konkrétní podobu a možnosti konzultace. Díky mobilní poradně již není domluva vázaná pouze na konzultační hodiny brněnské pobočky, tzn. čas konzultace je domluven dle možností klienta. Přijít však stále může klient i osobně, a to každé úterý či čtvrtek. I v takovém případě je však lepší se objednat na uvedeném mobilním telefonním čísle. **V případě potřeby pomoci neváhejte Bílý kruh bezpečí kontaktovat: www.bkb.cz, e-mail: bkb.brno@bkb.cz.**

D. Hlavsa

Zprávy z činnosti zájmových organizací

Vepřové hody

Zabijačka – to slovo aspoň v nás, Moravácích, vyvolává pocity vůně uvařeného ovaru, právě rozkrojené tlačanky či kontrastu černých jelit a bílých jitřnic. O harmonii tučných, nezdravých, ale nesmírně příjemných chutí nemluví. Protože jsou pryč doby, kdy se v každé domácnosti na vesnici konala každoročně alespoň jedna zabijačka, rozhodl se Spolek Nemojáci zachovat tradici a již poněkolikáté uspořádat vepřové hody, které se konaly v sobotu 19. února 2022.

Přípravy začaly již v pátek přichystáním kotlů, dřeva, očištěním masa a dalších drobných prací a pokračovaly v sobotu od páté hodiny tak, aby na jednu hodinu odpole dne, kdy začínal prodej zabijačkových pochoutek, bylo vše nachystáno. Pod vedením řeznického mistra pana Jandla a jeho pomocníků bylo nachystáno na prodej cca 40 tlačanek, 170 jitřnic, 100 jelit, sádlo, ovar, bílá a černá polévka.

Milovníci domácích sýrů si mohli zakoupit celou řadu kvalitních výrobků z kozího a kravského mléka, včetně domácích klobás, od pana Valehracha.

Celou sobotu panovalo větrné počasí, a tak přišla k duhu i slivovice či svažené víno.

Část z výtěžku Spolek Nemojáci věnuje formou sponzorského daru ZŠ a MŠ Nemojany.

Spolek Nemojáci děkuje všem za návštěvu a příští rok se možná zase sejdem.

Spolek Nemojáci

Akce pořádané Spolkem Nemojáci na rok 2022:

30. 4. – Filipojakubská noc (pálení čarodějnic)

4. 6. – Dětský den

Dobrovolnická akce „Uklidme Nemojany“

SDH Nemojany ve spolupráci s obcí, základní školou a místními spolky připravuje dobrovolnickou akci **„Uklidme Nemojany“ v rámci celostátní akce „Uklidme Česko“**. Chceme provést kompletní úklid katastru obce a blízkého okolí včetně likvidace drobných černých skládek v blízkosti obce. V případě větší účasti dokončíme i vyčištění koryta Rakovce od Nemojanského mlýna po silniční most v obci. Akce v Nemojanech proběhne týden po celostátním dubnovém termínu – tedy v sobotu **9. dubna 2022 od 8.00 hodin**. Sraz dobrovolníků bude u obecního úřadu. Pytle na odpad i jejich svoz

jsou zajištěny. Uvítáme vlastní motorové pily pro čištění koryta Rakovce. Benzín a olej zajistíme. Akce je vhodná pro všechny věkové kategorie včetně dětí. Drobné dárky a účastnické diplomy pro děti i občerstvení pro všechny účastníky budou zajištěny.

O akci vás budeme informovat rovněž na webových stránkách obce a v relacích obecního rozhlasu.

Hasiči předem děkují za aktivní účast i případné sponzorské příspěvky na tuto akci všem našim spoluobčanům.

Miloš Němec

Sběr železného šrotu

SDH Nemojany uspořádá **v sobotu 23. dubna 2022 sběr železného šrotu** v obci a v případě zájmu i v přílehlých chatových oblastech. Vynesení a naložení větších kusů železa, případně i přesný čas odvozu lze v rámci sběrového dne domluvit s jednatelem SDH na telefonu 603 512 531.

O sběru vás budeme informovat rovněž na webových stránkách obce a v relacích obecního rozhlasu.

Miloš Němec

Tělocvičná jednota Sokol Nemojany – POZVÁNKA

Dne 25. 3. 2022 v 19:00 se koná v zasedací místnosti obecního úřadu valná hromada TJ Sokol Nemojany.

**Na programu jsou mimo jiné body volba starosty a výboru TJ Sokol Nemojany.
Zve výbor jednoty**

MŠ a ZŠ Nemojany

Blíží se zápis do základní školy i zápis do mateřské školy

Co děti ve škole čeká?

Škola Nemojany je moderní obecní školou, která zná svůj směr a cíl, jichž chce dosáhnout. Tímto cílem je vytvořit přirozené, příjemné a inspirativní prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně a dobře, kde jsou děti motivovány k sebevzdělávání, a kde jsou uznávány jejich individuální potřeby. Škola respektuje dítě jako plnohodnotnou lidskou bytost a plně podporuje růst jeho potenciálu. Škola se aktivně podílí na vytváření pozitivní atmosféry v procesu vzdělávání a výchovy, dbá na vytváření kladných vztahů s rodiči a širší veřejností. Pedagogové jsou základem pozitivní atmosféry a pracují ve výborném a sehraném týmu.

Filozofie školy vychází z předpokladu, že děti jsou od narození bezprostředně zvědavé a mají přirozenou

potřebu zkoumat neznámý svět, ve kterém žijí. Škola děti maximálně podporuje v získávání znalostí o světě, který je obklopuje, o společnosti, ve které žijí, ale také o sobě samých. Dále vychází z předpokladu, že vzdělávání je soustavná a cílená činnost pedagogů, kteří sdílí zájem o učení a mají zájem na tom, aby se děti rozvíjely v procesu učení a myšlení. Na základě tohoto přístupu děti chápou, že vzdělávání a učení je celoživotní přirozený a jedinečný proces, díky kterému mohou ve svém životě dosáhnout stanovených cílů a přání.

V Mateřské škole využíváme prvky alternativního školství. Klademe důraz na prožitek a individuální rozvoj dítěte.

Základní škola využívá osvědčené moderní pedagogické metody, které jsou založeny především

na názornosti, propojenosti s reálných životem a zkušeností dítěte. Klademe důraz na kooperaci a spolupráci, protože víme, že se jedná o nejefektivnější vzdělávací metody, které do moderní školy patří. Díky tomuto přístupu děti vyrůstají v zodpovědné a svobodné bytosti, které umí úspěšně spolupracovat v týmu, a které se zároveň dokážou rozhodovat samy za sebe.

Dítě objevuje nové informace a užívá si radost ze získaných poznatků a vědomostí. Netráví příliš času sezením v lavici, ale raději pracuje ve skupinkách, bádá nad úkolem, spolupracuje s kamarády a podporuje jeden druhého.

Věříme, že se v naší moderní škole budou všechny děti cítit dobře a že se vzdělávání stane příjemnou součástí jejich života.

Mgr. Romana Bártová

ZÁKLADNÍ ŠKOLA NEMOJANY

ZÁPIS DO 1. ROČNÍKU ZŠ

úterý 5. dubna 2022
13:00 až 16:30 hod.

Přineste rodný list dítěte a občanský průkaz zákonného zástupce.

ZÁPIS MŠ NEMOJANY

5. května 2022
12:30 - 17:00 hod.

Podrobné informace budou uveřejněny na stránkách školy:
www.zsmsnemojany.cz

Základní škola

Měsíce leden a únor byly pro nás ve škole opět náročné. Každé pondělí a někdy také ve čtvrtek probíhalo testování na covid. Děti i pedagogický sbor se ocitaly v **karanténách**, nebylo výjimkou prolínání několika karantén. Stále jsme se snažili zajistit co nejvíce efektivní výuku, aby byl dopad těchto opatření na vzdělávání dětí co nejmenší. Ve škole jsme učili střídavě **prezenčně a distančně**, v některých případech, kde to bylo aspoň trochu možné, jsme využívali **hybridní způsob výuky** – paralelní učení žáků doma a žáků ve škole. Od 19. 2. se ve školách přestalo plošně testovat na covid. Při hybridním způsobu výuky se část dětí učí ve škole a část dětí doma v karanténě a propojují se online. Tento způsob výuky se dá uplatňovat jen v některých hodinách a chápeme ji jako jistý kompromis. Hybridní způsob je náročný pro pedagoga, který musí zkoordinovat práci dětí ve třídě a doma. Z toho vyplývá, že velmi záleží na skladbě skupiny žáků, počtu žáků, jejich samostatnosti, vyzrálosti apod. Výhodou tohoto způsobu je, že se do výuky zapojí všichni žáci a nezameškávají učivo. Nevýhodou je vysoká náročnost přípravy, technické limity, převaha frontálního způsobu výuky, omezená aktivita žáků v hodině. Tudíž tento způsob výuky je možné využívat spíše ojediněle a doplňkově.

Ve škole se zapojujeme do rozličných **soutěží**, literárních, výtvarných, recitačních (Dětská scéna), matematických (Pangea, Matematický klokan, Logická olympiáda). Ve výuce uplatňujeme **různé metody, badatelský přístup, učení v pohybu, aktivní učení, učení hrou a pro-**

jektové učení. Součástí vzdělávání je také výuka **informatiky**, kde se děti učí programovat, pracovat s daty a vzdělávají se také v oblasti mediální výchovy. Děti vedeme ke kritickému způsobu myšlení a hledání podstaty problému a jeho řešení.

Celoročně realizujeme **pestré programy**. Děti měly možnost pohrát si v lednu s pejsky v rámci **canisterapie**. Ve škole se dlouhodobě a systematicky v průběhu celého roku zaměřujeme na prevenci sociálně patologických jevů, podporu přátelských vztahů a pozitivního klimatu ve škole. V únoru jsme v rámci projektu **Jsmo kamarádi** diskutovali, hráli didaktické hry a prováděli nácvik různých situací prostřednictvím modelových aktivit. V únoru jsme si také připomněli tradice **masopustu**. Děti se seznámily se zvyky, které se pojí s touto tradicí. Zpívaly masopustní písničky, smažily koblížky, ochutnaly i klobásy, jitrnice, tančily v maskách.

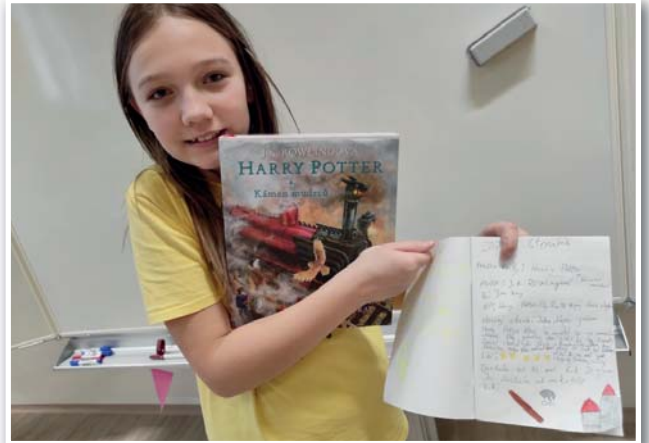
Pro budoucí školáky a jejich rodiče organizujeme setkání ve škole s názvem **Škola před školou**. Cílem těchto setkání je seznámení se s prostředím školy, pedagogickým sborem a rozvoj dovedností.

V březnu se těšíme na Dny divadla, v dubnu na tradiční vynášení Morany.

V úterý 5. dubna proběhne ve škole zápis do 1. ročníku. Srdečně zveme všechny předškoláky a jejich rodiče.

Více informací najdete na webových stránkách školy: www.zsms-nemojany.cz, na našem facebookovém profilu či na Instagramu.

Mgr. Bc. Eliška Klvačová

Co je nového v naší školce?

I přes ne úplně příznivou situaci s covidem jsme si krásně užili Advent a Vánoce. Sice nemohly proběhnout dílničky s rodiči ani tradiční veřejné rozsvěcení vánočního stromu, ale zpěvy našich nejmenších se linuly z místního rozhlasu a videa ze zpívání v kapli byla dostupná na internetu.

S novým rokem přišel čas prozkoumávat nové školkové hračky i okolí Nemojan, ani počasí nás nedonutilo nebýt venku. Leden byl ve znamení pohádek, se kterými se děti seznamovaly i je samy hrály a únor se pro nás nesl v duchu olympiády, kterou vystřídal barevný a veselý karneval. Děti všemi smysly ochutnávají masopust a už se všichni nemůžeme dočkat příchodu jara.

T. Němec

Střípky z minulosti

Nejstarší dům v širokém okolí

Chtěl bych Vás seznámit, dle mého mínění, s nejstarší stavbou v širokém okolí. Je to prostý rodinný domek na hoře Liliové, u hřbitova a kostela sv. Martina. Proč nejstarší? Protože písemné záznamy jdou až do středověku. Mnohé významnější stavby jsou původem datovány později, např. kostel sv. Martina, fara, škola, sokolovna apod. Sice některý dům může být ještě starší, na to však nemáme písemný důkaz, záznam nebo stavba není na původním místě, viz např. kostel. Samozřejmě, že podoba od původního domu se změnila, včetně doškové střechy, oplocení, stromového porostu, zahrady či polí.

Co víme s jistotou, že společným svědkem s tímto domem je také hřbitov. Jedná se především o starou část v okolí kostela sv. Martina a okolí Hlavního kříže, kde snad stával původní dřevěný kostel, chrám sv. Duha. V roce 1510 byl do věže tohoto kostela zavěšen památný zvon, který se nám dochoval až do dnešních dnů. V roce 1645 tento kostel vyhořel při drancování obce Švédy – není to však písemně doloženo, každopádně tento dřevěný kostelík zničil požár. Jak se mezi lidmi říká, pohřbívalo se zde odjakživa. Podle dalších informací zde původně byla i fara, pravděpodobně v souvislosti s nedalekým hradem, který se tyčil nad nemojanským údolím. Není mnoho písemných dokladů o hradu samotném, faktem je, že patřil ve středověku, mezi jinými, také lulečským pánům, přečkal pády i rozkvět. Naposled se v pramenech uvádí r. 1574 jako „pustý“. Roku 1751 byl kámen z trosek hradu použit při stavbě nového kostela sv. Martina, což znamenalo definitivní zánik této lokality. Místo se dodnes nazývá „Sta-

rý zámek“ a jeho místo určují valy, které jsou posledním pozůstatkem tohoto feudálního sídla.

To, co nás zajímá, je fakt, že lulečské panství s pustým hradem bylo roku 1522 prodáno Janu Dubčanskému ze Zdenína. Tento šlechtic se narodil asi před rokem 1490. Jeho rod pocházel z Prácheňska. Což je oblast kolem řeky Otavy, na rozhraní Jihočeského, Západočeského a Středočeského kraje. Jeho otcem je vladyka Jan Plzák ze Zdenína, matkou Anna ze Švábenic. Měli spolu tři syny, nejstarší Jan, dále Vilém a Hynek. Kolem roku 1580 se rodina přestěhovala na Moravu. Zde vlastnili Dubčany, Vilémov, Hradečnou a Mírotín.

Jan Dubčanský získal roku 1512, sňatkem ze Saloménou ze Lhoty, Habrovany se statkem. Manželé spolu měli také tři syny, Jana, Viléma a Fridricha (Bedřicha). V roce 1527 zdědil Dubčanský, po otci, vsi Nemojany a Luleč. Přesto, že panství bylo nevelké, nebylo bez významu. Jeho majitel byl bojovné povahy, podnikavý a hmotné prostředky mu umožňovaly, aby se věnoval vytvoření malé obce věřících, která budila po léta pozornost smělostí myšlenek kacířských. Dubčanský byl vzděláním teolog, který se odchýlil od katolické víry a začal se orientovat na protestantismus ovlivněný švýcarským vlivem učení Zwingliho a později i působení Luthera. S pomocí několika přátel založil jednotu Bratří a starší z hory Lilecké nebo také Bratří Habrovanských. Stalo se tak v Routce u Letovic o masopustní neděli 23. února 1528.

Jan byl původně zaníceným a hloubavým zastáncem strany pod obojí, postupně se názorově stal „utrakvistou“ (utrakvismus vznikl z kališníků při české reformaci a trval až do Bílé hory. V 15. století to byla dominantní víra v Čechách, název z latinského „sub utraque specie“ čili „pod obojím způsobem“ – což bylo ovlivněno Zwinglim a Lutherem). Pojem „husitství“ vznikl jako hanlivý název z vnějšku a utrakvisté ho nikdy nepřijali za svůj a také nepřijali názory, které zastával Jan Hus. V 16. a 17. století nastává v důsledku katolické reformy stále větší tlak na utrakvisty. Ten sílil také ze strany protestantů, důsledkem Rudolfova majestátu (9. července 1609) se dostávají do vlivu protestantských stavů, většina kněží ale přechází do katolické církve, kde mohli nadále podávat pod obojí. Potlačení utrakvismu nastává v období pobělohorské rekatolizace, kdy je uznáván princip „cujus regio, eius religio“, což je latinské úsloví, znamenající, že pán/panovník své země je oprávněn zvolit si náboženství pro své území (což

Dům č. p. 95 – Bývalá tiskárna Bratří Habrovanských, také dům hrobařův

u nás byl Ferdinand II.). V našich zemích se k tomu přistoupilo násilně, za přispění pozvaných jezuitů – doba Temna (A. Jirásek). Příkladem je odchod J. A. Komen-ského (*28. 3. 1592 †15. 11. 1670), nekatolíka, člena Jednoty bratrské, do zahraničí.

Jan Dubčanský se dostává do sporu s farářem Janem Bartošem z Vážan, kam byly Habrovany přifařeny. Přestal Bartošovi odvádět desátek a vystavěl v roce 1523 na Habrovanech kostel. V tomto ho podporovalo několik přátel, soustředil kolem sebe skupinu, hledající v náboženství uspokojení ve sjednocení evangelických kazatelů s utrakvistickými. V jeho snaze jej podporoval neznámý kněz pod obojí. Jediný katolický kněz, který se k němu přidal, byl Václav z Lulče, bývalý rektor kláštera vilémovského, muž velmi vzdělaný a bezúhonný. Tomuto později připadla vůdčí úloha v literární činnosti Habrovanských bratří.

Vážanský farář najal si jednoho poddaného, jménem Hrabovec, aby za odměnu 50 zlatých založil u Dubčanského oheň a jej zabil. V Habrovanech toho času často hořelo. Při jednom takovém požáru, kdy vyhořel habrovanský dvůr, byl Hrabovec dopaden, zavřen a mučen. Na mučidlech prozradil žhář vlastního původce, jakož i tu okolnost, že byl najat k vraždě Dubčanského. Matyáš Hrabovec byl upálen. Potom dal Dubčanský mučit faráře, který se také k činu přiznal. Byl odvezen do Olomouce, kde se pod mučením opět přiznal k najmutí Hrabovce, byl odsouzen a v roce 1528 pod šibenicí upálen.

Hledání pravdy Kristovy dovedlo na Habrovany Matěje Poustevníka. Původně kožešník ze Žatecka, prožil několik let v lesní samotě na Boubíně. Neblahý stav církevních poměrů měl vliv na poustevníka Matěje a ten se rozhodl, že je třeba vystoupiti k nápravě. Cítě v sobě posláni Jonáše, vyslaného kdysi k Ninivským, opustil samotu a roku 1519 se objevil v Praze, určitý čas tam kázal a přinášel s sebou doznívající prvky táborského učení. Veřejným pohoršením, zvláště pro kněží bylo, že Matěj kázal jako laik, když mu bylo doporučeno svěcení, tak toto odmítl. Hlavním důvodem byl respekt ke kněžskému stavu a bál se, aby se nestal podobným těm, které odsuzoval.

Matěj Poustevník při kázání

Na základě přibývajících stížností na Matějova kázání ze strany kněží byl 15.12. 1519 z Prahy vypovězen. Matěj se tak přesunul na venkov a svým usilovným kázáním získával stále větší přízeň od prostého obyvatelstva, včetně některých kněží. Patrně v roce 1525 sepsal spis o kompaktátech, jež odsoudil jako přežitá a zbytečná. V březnu 1525 byl Matěj vlákán na týnskou faru, zajat a uvržen do tuhého vězení. Zde setrval víc jak rok, než byla podána od některých pánů a rytířů žádost o propuštění. Toto však nevedlo ke zdaru, a tak se Matěj dostal z vězení až na základě volby Ferdinanda I. za českého krále, 24. října 1526. Jeho cesta pak vedla na Moravu, když předtím se někde seznámil s Dubčanským a ten ho pozval na Habrovany.

Při ustanovení Jednoty habrovanské v Routce (23. 2. 1528) byli přítomni: Jan Dubčanský, Matěj Poustevník, Václav z Lilče a neznámý kněz pod obojí. Zprvu se Jednotě nedařilo, proto se Dubčanský rozhodl ke spolupráci s Jednotou bratrskou. Protože se však názorově rozcházeli, došlo k postupnému ukončení spolupráce a Jan vydává tiskem své listy a odpovědi Bratřím. Tiskne je v Prostějově roku 1527 pod názvem:

„Listové Pana Jana Dubčanského Bratřím Boleslavským posláni i také jejich odpovědi zapsané. Tuto jsou spolu vytištěni k žádosti urozeným Pánům, pánům, Panu Janovi z Lipé a na Krumlově, nejvyššímu maršálku Království českého, panu Dobešovi z Bozkovic a na Rosicích a panu Kryštofovi z Bozkovic a na Třebové“.

Tiskař pocházel z Prostějova a jmenoval se Kašpar Neděle, typografickým jménem řecky Aorgus nebo Aorg. Po roce vytiskl Dubčanský v Prostějově jiný útok proti učení Bratří:

„Spis proti Bratřím Valdenským aneb Boleslavským“.

Kolem roku 1530 byla prostějovská tiskárna přenesena do Lulče, a to na horu Liliovou ke kostelu sv. Martina. V místě u obydlí hrobníkova (dům č. p. 95) vznikla tiskárna, která patřila Bratřím Habrovanským či Lileckým, jinak též bratři a starší „de monte Liliorum“ (z hory Liliové). Spolu s tiskárnou přišel i Impressor (tiskař) Kašpar Prostějovský. Toto všechno zařídil Jan Dubčanský, což od něj vyžadovalo velkých a trvalých obětí finančních, neboť zřídit v té době tiskárnu bylo velmi nákladné. Označení tisků vydaných v této tiskárně bylo pod značkou:

„in Monte Liliorum“ (na hoře Liliové).

Tisky, které vyšly z tiskárny v Lulči:

*) Poznámka: zde si všimněte vyjadřování ve staré češtině – pomalu jí nerozumíme.

1. PÍSNIČKY KŘESŤANSKÉ KE CTI a chvále boží z mnohých jiných sebrané najprv o vtělení Krista Pána, potom pořádně o slavnostech a památkách jeho podlé běhu uloženého přes celý rok a potom mnohé jiné obecní i v nově složené k spasitelnému vzdělání všem křesťanom vůbec náležité. Anno (rok) 1530

(Tisk je uložen v Praze, v Univerzitní knihovně, sign. 54 G 262).

2. HABROVANSKÝ KANCIONÁL bez titulního listu a bez konce. Vytištěn před rokem 1533.

(Tisk je uložen v Praze, v Univerzitní knihovně, sign. 54 E 430).

3. UKÁZÁNÍ v DVOJÍ STRÁNCE, nejprv pořádku služebného, tak v věcech podstatných jako nápadních, kteréhož za řád pravý a Bohu vzácný používali od počátku lidského pokolení, až do příchodu Krista Pána. Druhé o původu jednoty, i také o všem pořádku služebném, kteréhož v svém shromáždění užívají podle příkladu Krista Pána, a naučení apoštolského. Bratři a starší de Monte Liliorem, jináč z Hory Lilecké. Léta M.D.XXXIII (1533).

(Tisk je uložen v Zemském archivu v Brně, staré tisky č. 24).

4. SPIS Z PÍSMEN S. SEBRANÝ, O PRAVÉM a věčném Bohu Otci, Synu, i Duchu S., v osobách rozdílném, ale podstatě božského bytu jediném. Přitom i o pánu Kristu pravém Bohu a člověku, v počtě a v pokloně Bohu otci rovnému. Proti těm v nově povstalým bludům, kteréž nyní smejí někteří převrácení lidé mezi mnohé vtrušovati, zapírajíce Krista pána býti pravým Bohem. Kterýžto smysl že je bludný a scestný, i také obecné víře křesťanské odporný, to se písmys Svatými zjevně ukazuje.

Od bratří a Starších de Monte Liliorem. Léta MDXXXIII (1534).

(Tisk je v Zemském archivu v Brně).

5. ZŘÍZENÍ MARGKRABSTVÍ MORAVSKÉHO. O soudu zemském, kteréž jest učiněno v Znojmě. Léta MDXXXV (1535).

(Tisk je v Praze Univerzitní knihovně, sig 54 G 99, v Zemském archivu v Brně a v Klášterní knihovně v Rajhradě).

6. APOLOGIA, TOTIŽ ZJEVNÉ DOSTIUCINĚNÍ, aneb všem vobec vydání potu z víry, z učení i ze všeho pořádku, kteréhož v náboženství křesťanském užívají bratři a starší, kterýmž někteří Habrovanští aneb Lilečtí říkávají obyčej mají. Léta MDXXXVI (1536).

(Národní museum v Praze, sig. 36 D 15).

Uvedenými šesti knihami není zdaleka vyčerpána literární činnost bratří z hory Liliové. Nechci čtenáře zatěžovat dalším seznamem, pouze připomínám, že mnoho knih a spisů se nedochovalo. Z některých spisů se zachovaly rukopisy a jsou uloženy v archivech. Část těchto titulů byla polemikou proti Jednotě bratrské, kde se Bratři Habrovanští ideově rozcházeli se „staršími a bratry Veliké strany“, jak je nazývali.

V tiskárně na hoře Liliové byla pravděpodobně vytištěna i POSTILA (z latinského „post illa verba“ – po těchto slovech), což je sbírka kázání na jednotlivé neděle a svátky, je to výklad kněze, následující po slovech Písma svatého. Postily jsou rozšířeny od 13. století až po dnešek a mají různé autory.

Vracíme se opět k osobě Jana Dubčanského. Poměrně velmi podrobně je popsán život tohoto přívržence nauky Ulricha Zwingliho (*1484 †1531 švýcarský protestantský reformátor) v knize „BRATŘI A STARŠÍ Z HORY LILECKÉ“ od Jana Hanáka (Brno 1928). Dubčanského publikační činnost budila zájem celé Moravy. Stěžoval

si na ni především olomoucký biskup Stanislav Turzo, a to až k samotnému králi Ferdinandovi do Vídně. Ke stížnostem se přidali i někteří katoličtí kněží, nejvíce Jan Bartoš z Vážan, kdy Dubčanský odmítal jeho požadavky, hlavně finanční.

Ferdinandovi se doneslo, že Dubčanský přichází často z Moravy do Království českého a šíří tam kacířské nauky, pokoušeje se o zavedení křtu dospělých. První pozornost krále z roku 1531 byla spíš epizodou, tzn. malého významu. Nařídil, listem z 2. prosince 1531, podkomořímu Království českého Volfhartovi Planknárovi z Kynšperka, aby dával bedlivý pozor na to, kde se Dubčanský zdržuje, polapil jej a vykonal na něm své právo, aby další činnost v tomto směru mu byla znemožněna.

Omyl, jímž byl Dubčanský tehdy považován za křtěnce, byl také další příčinou dalšího zakročení krále roku 1535, když na sněmu ve Znojmě v souvislosti s nařízením, aby ze země byli vypovězeni „Křtěnci“, byla Dubčanskému 1. března 1535 zaslána obsílka zavazující jej, aby pro „některé hodné příčiny“ dostavil se v sobotu 6. března ke dvoru královskému. Jan tak zřejmě učinil, bylo mu zakázáno kázati a šířiti nové nauky. Pokračující stížnosti biskupa Turza z roku 1537 ukazují, že zákazu příliš nedbal a zavedl tak příčinu k ráznému královskému zásahu, k němuž došlo, když se králi dostala do rukou nově vydaná habrovanská konfese (vyznání víry) APOLOGIA z roku 1536. Král obeslal Dubčanského znovu; obsílka je dána 26. června 1537 a předvolání je na hrad pražský 25. července. Jako důvod uváděl král, že Dubčanský vypudil Jiříka Poustevníka ze samoty, v níž vedl náboženský život a činil mu mnohá protivenství. Přes zákaz znojemský kázal a odvracel lidi od víry, jak prý se o tom Ferdinand dovídá. Žaloby Jiříkovi však bylo užito jen jako záminka. O svém kroku informoval listem král také biskupa olomouckého a dal mu pokyn, aby nadále sledoval Dubčanského činnost.

*Císař Ferdinand I. Habsburský (*10. 3. 1503 †25. 7. 1564)*

Doba vlády 1526–1564

Českým králem korunován 24. února 1527

Dubčanský nebyl ochoten se podrobit a stěžoval si králi, aby směl před soudem zemským v Olomouci hájit svou víru proti biskupovi a kapitule.

V určený den se Dubčanský dostavil ke dvoru, ale Jiřík Poustevník nebyl přítomen. Snad jej zastrašily obavy z odvety obžalovaného. Za těchto okolností nemohlo dojít k projednání žaloby, nařizeno Dubčanskému, aby neodcházel z Prahy bez svolení krále.

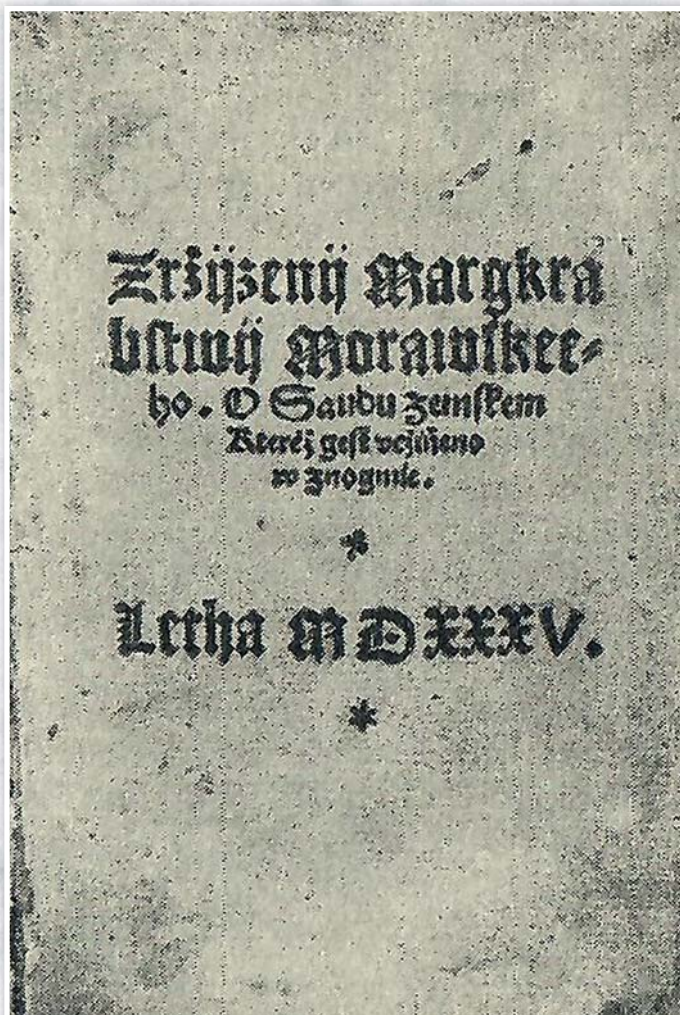
Ferdinand se rozhodl dovést věc Dubčanského do konce. Podkladem řízení měla být poslední vydaná kniha, habrovanská Apologia. Král dosud jejího obsahu neznal, a proto rozhodl, aby vídeňský biskup Faber, který toho času dlel v Praze, podal o ní dobré zdání. Faber s pomocí několika kněží pořídil její překlad a posoudil ji. Práce trvala několik neděl a výsledkem byla: „Censura super nova aput Moravos Pykardorum et cuiusdam indocti impiiique Habrowansky secta et falsareligione“ (autore Johanne Fabro, episcopo Vienne[n]si). V hrubém překladu „Nová skvělá censura o Moravské pošetilé Habrovanské sektě a nepravdivém náboženství“.

Biskup tak velmi příkře zamítl habrovanské učení, jako bludné a nebezpečné s tím, že by mohlo vznítit selské bouře jako v Německu. Dubčanského, kterého považuje za autora, napadá, že neumí kázat, že je bez vzdělání a na teologické úkoly, že nestačí. Při slyšení, ke kterému byl povolán, prohlásil, že kniha není jeho dílem, ale že ji chápe a nepochybuje o její pravosti. Podobně se doznali i jeho druhové a na základě tohoto byli uvrženi do žaláře v Černé věži. Jednalo se o Dubčanského, Albrechta Vojkovského, Petra Malého a jednoho neznámého.

Vazba měla přimět Dubčanského k poslušnosti. Hned ve vězení činěny pokusy, aby zanechal dosavadní činnosti a králi se zdařilo vynutiti na něm jakýsi nám neznámý závazek¹⁾, jenž však byl podle všeho značně tíživý a neslučoval se s výsadami šlechty. Pan Jan z Pernštejna, příznivec Dubčanského, zasadil se u krále listem ve prospěch uvězněných, ale bez výsledku.

Černá věž na Pražském hradě

Zřízení Markrabství moravského MDXXXV
(tisk z hory Liliové)

¹⁾ Poznámka – Mluví o něm Ferdinand ve své odpovědi na list Jana z Pernštejna z 1. září 1537.

Odpověď krále Ferdinanda na dopis Jana z Pernštejna o propuštění Jana Dubčanského ze závazku:

Urozený věrný náš milý!

Jakož jsi nám psaní učinil přimlůvajíc se za Jana Dubčanského a jiné osoby, kteréž jsme podle něho v závazek slibu vzíti ráčili, abychom je z téhož závazku propustiti aneb na postavení dáti ráčili: i věděti dáváme, že se nám toho na ten čas učiniti nezdá; neb týž Dubčanský a jiné osoby spolu s ním dali jsú traktát a spis tisknutí / totiž Apologii, vydanou v Lulči r. 1536 – pozn. autora /, kterýž jest v artykulích v něm postavených proti svaté víře křesťanské smyšlený a falešný; a protož dokudž týž Dubčanský s těmi osobami od bludov svých neustúpí, neráčíme jich z závazku propustiti. Tím se spravití muožeš.

Dán na hradě Pražském, v sobotu po sv. Jana stěti léta XXXVII (tj. 1. 9. 1537).

Pokračování příště
Rudolf Klacek, březen 2022

Příspěvky čtenářů

PODĚKOVÁNÍ ZA VÁNOČNÍ NÁLADU

Když jsem psal v Nemojanském zpravodaji č. 1 v roce 2019 článek o Kouzlu Vánoc – nevšední zážitek, netušil jsem, že to bude mít pokračování. Díky přičinění pana starosty Dalibora Hlavsy se stalo, že z ojedinělého zážitku se pomalu stává tradice. Hledal jsem přiléhavý název tohoto činu a přesně jsem ho nenašel. Oč jde? Pan starosta upozornil v posledním čísle Nemojanského zpravodaje na vystoupení „Trubadúra“ ve dnech 25. a 26. prosince 2021 ve 20:00 hodin z vyhlídky Liliové hory u kostela sv. Martina.

Prosím, abyste si nevyložili toto psaní jako polemiku s panem starostou. Když si vyhledáte slovo trubadúr, vyskočí na vás – jihofrancouzský,

středověký autor a interpret milostných písní. Název pochází z okcitánštiny a znamená tvůrce (trobador), což nemá nic společného s trubkou a troubením, jak by se zdálo. Podruhé je to opera Giuseppe Verdiho. Přecházím na podobné slovo – trubač. Zjišťuji, že se jedná o několik druhů rostlin s nádhernými květy. Další možnost je název piva. Ani to není to pravé. Nakonec končím u „hudebníka na věži“ nebo též „věžní hudebník“. Toto se nejvíc přiblížilo mé představě. Tento umělec sídlil většinou ve věži, fanfárami okrašloval veškeré hospodářské a společenské události, narozeniny, církevní slavnosti i úmrtí spoluobčanů. Nejen, že vytruboval každou hodinu, varoval před ohněm,

povodněmi, ale hrál i pro osvěžení, ba možno připustit, že koncertoval.

A toto je i náš případ, kdy náš mladý spoluobčan Pavel Šoupal, hráč na trubku, nám opět zpestřil Vánoce. I přes mráz dokázal po oba avizované večery zahrát vánoční koledy (časově to bylo víc jak 20 minut) a znásobit tak vánoční náladu. K romantice večera přispěl i mírný poprašek sněhu.

Chtěl bych tomuto mladému muži poděkovat a popřát mu výdrž a radost z tohoto náročného dechového nástroje. Nám obyvatelům Nemojan přeji, ať i v dalších letech tato jedinečná tradice vydrží a o Vánocích přináší klid a mír. Ještě jednou díky.

Rudolf Klacek, březen 2022

